

دستور روحانی درباره حوادث آبان ماه:

استانداران به خانواده‌های آسیب‌دیده سرکشی کنند

همین صفحه

وزارت ورزش و جوانان ابراز نگرانی کرد وام «۳۰ میلیون تومانی» انگیزه افزایش کودکان همسری

شهروند | «افزایش چهاربرابری کودکان همسری در بعضی نقاط کشور به دلیل افزایش وام ازدواج، این خبری بود که دیروز محمد مهدی تندگویان، معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان، با نگرانی اعلام کرد: «بررسی‌ها نشان می‌دهد در بعضی از نقاط کشور که با فقر فرهنگی و اقتصادی روبه‌رو هستیم، از وام ازدواج برای معامله کودکان زیر ۱۵ سال استفاده می‌شود.» تندگویان با تأکید بر شرایط فعلی جامعه، افزایش وام ازدواج را در بالابردن آمار ازدواج راهگشا ندانسته است: «این افزایش تنها زمینه‌ساز مشکلات و آسیب‌های دیگر می‌شود.» معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان از آمارهایی خبر داده که نشان از استفاده کودکان زیر ۱۵ سال از وام ازدواج دارند: «آمارهایی موجود است که کودکان زیر ۱۵ سال به‌ویژه دختران زیر این سنین از این وام استفاده کرده‌اند و این آمار نسبت به سال گذشته چهاربرابر شده است. آمارهایی هم به‌دست آمده که عده‌ای با بیش از ۴۰ تا ۴۵ سال سن نسبت به دریافت این وام اقدام کرده‌اند، به همین دلیل فکر می‌کنم اگر قانون‌گذار قصد دارد این مبلغ را افزایش دهد، باید نسبت به این موضوع هم فکر کند که هم پرداخت وام تسهیل شود...»

صفحه ۱۵

کارشناسان درباره شیوه گازسوز کردن
یک میلیون و ۴۰۰ هزار خودرو هشدار می‌دهند

خطر اتلاف سرمایه‌های ملی با دوگانه‌سوزی خودرو

صفحه ۸

شروع دوباره پروژه حفاظت از
یوزپلنگ بعد از دو سال تعلیق

حفاظت از آخرین یوزها بدون دوربین

صفحه ۱۵

عکس: آنا

با معرفی نامزدهای گلدن گلوب
فصل جوایز سینمایی به نقطه
جوش نزدیک شد

یک بار دیگر سلام سینما

صفحه ۶

رونمایی از سامانه آزمون آنلاین
هلال احمر خوزستان

آنلاین شدن راهی برای ارتقای سطح آموزش

صفحه ۱۱

به مناسبت انتشار «در کشاکش

دین و دولت» نوشته استاد

محمد علی موحد

تب و تاب نقد استاد

صفحه ۷

در حاشیه اتفاقات
اخیر باشگاه استقلال

وریا غفوری: شهر ونگ تویی؟ من با صدا و سیما مصاحبه نمی‌کنم!

یادداشت

دستور روحانی درباره حوادث آبان ماه:

استانداران به خانواده‌های آسیب‌دیده سرکشی کنند

رئیس‌جمهوری درباره حوادث اخیر گفت: «استانداران با سرکشی به خانواده‌ها و افراد آسیب‌دیده به کمک آنان پشتیبانند از خانواده‌های حادثه‌دیده دلجویی کنند و حداکثر کمک و همراهی را با آنان داشته باشند.» به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی در دیدار با استانداران سراسر کشور که وزیر کشور و معاونان او نیز حضور داشتند، با تشریح ویژگی‌های بودجه تقدیمی به مجلس شورای اسلامی، انعام‌های نیمه‌تمام و صرفه‌جویی در تمامی ابعاد و تلاش برای تنظیم امور استان‌ها بر اساس اولویت‌ها را ضروری دانست. روحانی با طرح نمونه‌هایی از ضرورت‌ها و اولویت‌های اقتصادی، وظیفه اصلی استانداران را خدمت به مردم و برخورد صادقانه و شفاف با آنان خواند و اظهار داشت: «گفت‌وگو با قشرهای گوناگون مردم و مطرح کردن مشکلات موجود و تلاش‌ها و عملکرد دولت، همراهی قاطبه مردم را به دنبال دارد و مردم فهیم ایران، دولت خود را تنها نخواهند گذاشت.» رئیس‌جمهوری با اشاره به حوادث اخیر تأکید کرد که حتماً استانداران با سرکشی به خانواده‌ها و افراد آسیب‌دیده به کمک آنان شتافتند و از خانواده‌های حادثه‌دیده دلجویی کنند و حداکثر کمک و همراهی را با آنان داشته باشند.

رئیس‌جمهوری همچنین با تشریح نتایج برجام و مشکلات پس از خروج آمریکا از این توافق و تلاش‌های دولت و نظام برای اداره کشور در شرایط تحریم‌های حداکثری، بر اجماع و همدلی همه مسئولان نظام به‌عنوان ضرورتی برای عبور سریع‌تر از این مرحله تاریخی اشاره داشت. در این نشست شماری از استانداران نیز گزارشی از حوزه مأموریت خود ارائه کرده و برنامه‌ها و مطالبات استان‌های خود را با رئیس‌جمهوری در میان گذاشتند. پیش از سخنان رئیس‌جمهوری، وزیر کشور و معاونان وزارت کشور نیز گزارشی از وضع استان‌ها و دستاوردهای تشکیل‌شده در جهت اجرای طرح اصلاح قیمت سوخت ارائه کردند. در این گزارش‌ها همچنین برنامه‌های آبی این وزارتخانه در ارتباط با اصلاح روش‌ها و بهبود مناسبات ارتباطی با استان‌ها تشریح شد.

بهره‌برداری صحیح از سد و مدیریت سیلاب‌ها

علی حاجی‌مرادی

کارشناس عمران آب

آب تخلیه شده بود. در واقع حجم خالی فعلی این سد در سال جاری ۵۴ میلیون مترمکعب بیش از سال گذشته است. با وجود اینکه این حجم از تخلیه پیش از موعد مخازن سدهای این استان ریسک‌هایی را متوجه تأمین آب مورد نیاز کشاورزی پایین دست در تابستان سال ۱۳۹۹ خواهد کرد، اما تجربه خسارات به‌خصوص روانی به‌جا مانده از فاجعه سیل فروردین ۱۳۹۸، بهره‌بردار را ناگزیر از برگزیدن این شیوه مدیریت مخازن سدها برای سال آبی جاری کرده است.

مشابه این، در رودخانه‌های کرخه، دز و کارون نیز مشاهده می‌شود که مجموع تخلیه صورت‌گرفته از سدهای دز، کرخه و گتوند به‌عنوان سه سد پایین‌دست زنجیره سدهای احداث‌شده روی این سه رودخانه در سال جاری ۱۳۰ درصد بیشتر از تخلیه مدت زمان مشابه سال گذشته آنهاست. به عبارتی، طی سال آبی گذشته تا امروز، از این سه سد حدود دو میلیارد مترمکعب در رودخانه‌های پایین دست به شکل کنترل‌شده تخلیه صورت گرفته است، در حالی که در سال آبی جاری از ابتدای مهرماه تاکنون، بالغ بر ۴٫۵ میلیارد مترمکعب تخلیه کنترل‌شده مخزن سد انجام شده است.

این اقدامات زمانی دارای خروجی مناسب‌تری است که کنترل دقیق نحوه بهره‌برداری مخازن سدها با رعایت تذکرات مندرج در بولتن‌های پیش‌بینی فصلی سازمان هواشناسی کشور که به‌صورت ماهانه منتشر می‌شود، برای تمامی سننات آبی نیز پایدار باشد. نکته مهم‌تر توجه به لزوم بهره‌برداری درون‌سالی از سدها است که بدین منظور طراحی و ساخت شده و حفظ ظرفیت ذخیره سیلاب سدها در تمامی سال‌های دوره بهره‌برداری. با نگاهی مثبت پذیرش این سطح از ریسک برای سال آبی جاری را باید به فال نیک گرفت و امید داشت رویکردهای سرمایه‌گذاری در حوزه حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب جایگزین شیوه مدیریتی صرفاً متکی به افزایش ساخت سدهای بیشتر در مسیر رودخانه‌ها شود.

باید به این باور رسید که با هر میزان از ثروت و منابع مالی نامحدود در اختیار که به هر تعداد هم به تعداد و حجم سدهای کنونی در دست بهره‌برداری کشور بتوان اضافه کرد، هیچ‌گاه قادر نخواهد بود به میزان برابر یا بیشتر کل رواناب احتمالی قابل تولید در یک رودخانه برسد و این ناتوانی هیچ راهی جز اقدام در چارچوب اصول پذیرفته‌شده حکمرانی خوب آب را پیش‌روی تصمیم‌گیران و ذی‌مدخلان مدیریت منابع آب کشور نمی‌گذارد. چنانکه امام علی (ع) فرموده است: «به جای از دید کارها به تداوم صحیح آنها بیندیشید.»

حجم سرمایه‌گذاری در سطح کشور ایران برای ساخت سد در برهه‌های مختلف اقلیمی نقش بسزایی در تأمین نیاز آبی کشور داشته است. این نقش هنگام خشکسالی ملموس‌تر مشاهده و از آن نیز با افتخار بیشتر یاد شده است.

اما در سال‌هایی با رخدادهای بارش بیش از نرمال و وقوع سیلاب‌های با دوره بازگشت بیش از صد سال، این سوال پیش از پیش ذهن عموم مردم را به خود جلب می‌کند که چرا این میزان سرمایه‌گذاری نتوانسته آن‌طور که باید و شاید مانع بروز خسارات سیل شود و متأسفانه غالباً نزدیک‌ترین پاسخی که به ذهن می‌آید این است که سرمایه‌گذاری و تعداد سدهای ساخته شده، کافی نبوده است؟

تجربه سال آبی ۹۸-۱۳۹۷ و وقوع سیل در استان‌های گلستان و خوزستان نشان داد که عمده مشکل نه در کمبود تعداد سد بلکه در نبود مدیریت مناسب مخازن سدها نهفته است؛ سدهایی که در زمان مطالعه بر مبنای محاسبات بهره‌برداری «درون‌سالی» مخزن طراحی شده بودند، ولی پس از تجربه چندین خشکسالی پی در پی، بهره‌بردار به شکل «برون‌سالی» از آنها استفاده کرد؛ سدهایی که با وجود آنکه در زمان ساخت، بخشی از ظرفیت مخزن به‌عنوان «ظرفیت ذخیره سیلاب» در نظر گرفته شده بود، ولی همواره در طول عمر بهره‌برداری، این ظرفیت نیز به‌عنوان ظرفیت بهره‌برداری در منحنی فرمان سالانه (Rule Curve) سد به کار گرفته شده است.

این قبیل مسائل در شیوه بهره‌برداری از سدها باعث می‌شود در یک قضاوت منصفانه نقش استفاده بهینه نکردن از حجم مخازن ساخته‌شده روی رودخانه‌ها در قیاس با کمبود حجم و تعداد مخازن سدهای مورد نیاز سهم بالاتری از تقصیر را به خود اختصاص دهد. تجربه سال آبی گذشته در پذیرفتن ریسک بهره‌برداری از سدهای موجود در تأمین نیازهای برق آبی و کشاورزی پایین‌دست در مقابل کاهش ریسک بروز خسارات چند هزار میلیارد تومانی سیل، در سال آبی جاری مورد توجه جدی‌تر دستگاه بهره‌بردار قرار گرفته است؛ به‌نحوی که در مورد مجموعه سدهای بوستان، گلستان و وشمگیر استان گلستان مجموع تخلیه سه ماه ابتدایی سال آبی جاری تاکنون بالغ بر ۵۵ میلیون مترمکعب بوده، در حالی که در مدت مشابه سال گذشته از مجموع این سه سد فقط ۸۰۰ هزار مترمکعب

agahi.shahrvand@gmail.com